

अथाग्नेः (दिशः नियन्तारः रुद्राः) भस्मक्षयान्तकहरज्वलनाग्निहुताशनाः...अग्निदिग्गताः MrgendraT. i. 13.126; **26 iii** name of one of the hundred Rudras occupying the ten quarters अण्डाद्वहिः शतरुद्राः दशदिक्षु व्यवस्थिताः । अग्नी रुद्रो हुताशश्च पिङ्गलः खनको हरः ĪsānSīPa. ii. 177.74; **26 iv** name of one of the attendants of Viṣṇu belonging to the squad of Kumudākṣa अग्निवर्णोऽहिः (? णि) रेव च PāraS. 17.159; **26 v** one of the 1000 names of Bālakṛṣṇa (श्रुत्वा श्रीबालकृष्णस्य नाम्नः साहस्रकं प्रिये) अग्निः ... PāñcRā. (Nā.) iv. 8.134; **26 vi** one of the attendants of Skandasena अग्निरग्नि-समानश्च (स्कन्दसेनस्य पार्शदा बलिभोजिनः) TantrSa. 9.161; **26 vii** one of the deities of the eastern gate अग्निः प्रजापतिः सोमः ... इत्येतानि प्राग्द्वाराणि दैवतानि ... तर्पयामि BaudhDS. ii. 5.16; **26 viii** (Jain.) a group of Bhavanāvāsīn gods called Agnikumāras (cf. TattvārthāSū. 4.11); दीपाग्निवियुस्तनितानिलाश्च VarāṅgaC. 9.4; असुरा नागाः सुपर्णा वियुतः अग्नयश्च SthānT. 29A.2; प्रान्ते सारस्वतादित्याग्र्यरुणगर्दतोयकाः । ... लोकान्तिकामराः TriṣaSaPuC. ii. 3.763; **26 ix** a leader of Siva's attendants on South-Eastern side of the temple अग्निरग्निमानश्च (आग्नेयां कोटिनायकाः) ĪsānSīPa. ii. 49.136; ii. 54.91; **26 x** name of one of the seven sages during the epoch of Tāmāsa Manu काव्यः पृथुस्तथैवाग्निर्जुह्वता च भारत । कपीवानकपीवांश्च तत्र सप्तर्षयो नृप । ... तामसस्यान्तरे मनोः HariVam. 7.18; तामसस्यान्तरे...काव्यश्चैत्रोऽग्निः...। पीवरश्चर्षयो ह्येते सप्त तत्रापि चान्तरे ViṣṇuP. iii. 1.18; MārK. 74.59; आग्नेयश्चाग्निरित्येव...ऋषयस्तामसान्तरे VāyuP. ii. 1.41; ऋषिः पृथुस्तथैवाग्निः...मुनयः सप्त तामसे MatsyaP. 9.15; BrahmāṅgP. i. 36.47; ViṣṇuDhaP. i. 179.3; BrahmP. 5.20; PadmP. v. 7.94; NaraP. 24.9 (61.11); तृतीयस्यान्तरे मनोः । ... हविष्मान् क(? का) इयपश्चापि वपुष्मांश्चैव वारुणः । आग्नेयोऽथ वसिष्ठश्च ह्यनयस्त्वङ्गिरास्तथा । चारुधृष्यश्च पौलस्त्यो निःस्वरोऽ-ग्निस्तु तैजसः । सप्तैते ऋषयः प्रोक्तास्त्रयो देवगणाः स्मृताः SivaP. v. 34.52 (445B.9); **26 xi** name of a son of Ūru and Āgneyī ऊरोरजनयत् पुत्रान् षडाग्नेयी तु सुप्रभान् । अग्नि सुमनसम् MatsyaP. 4.43; **26 xii** personified fire who married Vikeśi and begot the planet Mars अग्नि(? षे) वि-केश्यां जज्ञे तु युवासौ लोहिताधिपः MatsyaP. 128.49 = BrahmāṅgP. i. 24.91; **26 xiii** name of the first (mind-born) son of Brahmā in the epoch of Svāyambhuva Manu (he is also known as Abhimānin, who had three sons from his wife Svāhā and gave rise to a family of 49 fires) योऽसावग्निभिमानि स्यात् ब्रह्मणस्तनयोऽग्रजः । तस्मात् स्वाहा सुताह्नेमि त्रीनुदारौजसो द्विज । ... तेषां तु सन्ततावन्ये चत्वारिंशच्च पञ्च च ViṣṇuP. i. 10.14; योऽसावग्निभिमानि ह्यासीत् स्वायंमुवेऽन्तरे । ब्रह्मणो मानसः पुत्रः VāyuP. i. 29.1; MatsyaP. 51.2; BrahmāṅgP. i. 12.1; SkandP. v(1). 4.7; अग्निश्च पितरश्चैव ब्रह्मपुत्रौ तु मानसौ AgniP. App. 4.20; NaraP. 5.19; योऽसावग्निभिमानि ब्रह्मणस्तनयोऽ-ग्रजः । तस्मात् स्वाहा सुताह्नेमि त्रीनुदारौजसो नृप NaraP. 5.32; **26 xiv** name of the lord of Saṁvatsara (in the cycle of 5 years) आद्यः संवत्सरो नाम... । संवत्सरोऽग्निः ViṣṇuDhaP. i. 82.55; **26 xv** name of the son of Saṁvat- sara संवत्सरसुतो ह्यग्नि ऋत इत्युच्यते बुधैः BrahmāṅgP. i. 13.23; **26 xvi** name of a son of Marutvati (and Dharma or Manu) मरुत्वती मरुत्वतो देवा- नजनयत् सुतान् । अग्निं चक्षुं (v. 1. अग्निश्चक्षू) रविज्योतिः (v. 1. रविज्योतिः) MatsyaP. 171.52; मरुत्वती मरुत्वतो देवानजनयत् सुतान् । अग्निश्चक्षुरिति ज्योतिः सावित्री(? त्रो) मित्र एव च PadmP. v. 37.99; **26 xvii** name of a son of Aṅgiras and Smṛti स्मृतिमङ्गिरसं(? से) प्रादाद् दक्षः ... । तस्यां संजनयामास अग्निं च भरतं तथा ViṣṇuDhaP. i. 107.81; VāyuP. i. 28.14; स्मृतिश्च सुषुवे पत्नी मुनेश्चाङ्गिरसस्तथा । लब्धवान् भावमग्निश्च कीर्तिमन्तम् LiṅgaP. i. 5.45; **26 xviii** seer of a particular mantra अत्राग्निश्च मा मन्युश्चेत्यस्य अग्निर्ऋषिः Aparā. 49.4 (on 1.24); अग्निर्ऋषिः । दूर्वा देवता । अनुष्टुपछन्दः Aparā. 130.17 (on 1.100); सूर्यश्चेत्यस्य मन्त्रस्य प्रकृतिः छन्दः अग्निः ऋषिः SmṛtiCan. ii. 360.19; **26 xix** name of members of Kaśyapa family, Pravaras of Kaśyapa-gotra अथ ऋषयः । ...अग्नयो देवयः सौर्याः ViraMi.(Saṁskāra.) 649.19; **26 xx** name of one of the ten Pitṛs associated with South-West अङ्गिरस्वास्तथा चाग्निः सप्तमः कव्यवाहनः । दशैते पितरः ख्याताः स्थिता निर्ऋतिगोचरे ĪsānSīPa. ii. 57.74; **26 xxi** fire as one of the eight forms of Siva क्षमाश्रियजमानाकान् जलवाते-न्दुखानि च । प्रतितत्त्वं न्यसेदष्टौ मूर्तीः AgniP. 92.45; VāyuP. i. 27.35; NilaP. 1086; SivaP. iii. 2.4 (296A.11); **26 xxii** one of the eight Vasus, called Anala अग्निर्वा नाम वसुः इन्द्र इव संग्रामे स्थितवान् NyāySu.(So.) 1086.15 (on iii. 2.3); **26 xxiii** the *rathantara* Sāman मन्थने हि अग्निर्गण्यते ChāndoUBh. 105.12 (on ii. 12.1) (comm. रथन्तरसाम्नः अग्नौ प्रतिष्ठित-त्वात् रथन्तरं साम अग्निपदाभिधेयम्); **26 xxiv** personal name of a Brahmin (short form of Agnibhūti) उवाच प्रहसन्नग्निर्भवद्भिः किं प्रयो-

जनम् PadmP.(Ra.) 109.59; **26 xxv** name of one of the 28 hells कणधूमस्तथाग्निश्च...अष्टाविंशतिरित्येते (नरकाः) SivaP. v. 8.34 (on 415B.7); **27** (in Tantra) mystic name of various letters or syllables **27 i** of 'i' अकारादिक्षकारान्ता वर्णसंज्ञाः क्रमाद् ब्रुवे । वातो मरुचाग्निवहिरा क्षमा जलवारिणी Tantrābhi. v. 40.3; माधवः सूक्ष्मविद्याग्निः इकारः Tantrābhi. viii. 53.10; अग्निर्वह्निः शुचिस्तेजः Tantrābhi. viii. 60.5; सून्यमग्निद्युतं पश्चाद्द्रव्ये व्याप्तेन संयुतः । सदाहोऽग्नी रसः स्थिरा TantrRā. 3.10; रयोऽग्निना युतः TantrRā. 3.64 (comm. रयः तकारः अग्निनायुतः इकारसहितः = ति); अग्निहंसश्च पूर्वाणो(? णो) पश्चादादित्रयं तथा TantrRā. 13.63; मायाधराग्निवातस्यैः कृताद्यर्णाः समीरिताः TantrRā. 25.8; **27 ii** of 'e' अग्निर्वाग्भव एव च । ... ए Tantrābhi. vii. 48.5; **27 iii** of 'ai' ऐर्लज्जा...पीठेशोऽग्निः समातृकः Tantrābhi. ii. 9.10; **27 iv** of 'r' अग्निः...रकारस्य मयाख्यातं द्यामातन्त्रे सुरेश्वरि UddhāK. 5.52; रोऽसुः पञ्चकसीशोऽग्निर्द्रुशं परगुर्विणी Tantrābhi. i. 3.14; अशेषदुरितघ्नोपात्तोऽग्नि-रित्युच्यते बुधैः AhirbuS. 19.37; अस्थ्यग्निगोविन्दनवैर्लक्ष्मीबीजं समीरितम् Pañca- Rā.(Nā.) iii. 13.25; वाय्वग्निमिलेन्द्राणां धारणानां चतुष्टयम् ParāTri. 97.15; वाय्वग्निभूजलाकाशाः पञ्चाशद्विधयः क्रमात् KulārT. 15.96; नकुली- शोऽग्नि मारुदः SāraTi. 9.2; 19.55; त एव मरुदशीलाम्भांसि वान्ता भवन्ति हि ĪsānSīPa. i. 1.78; i. 13.48; साग्निमनुस्वरविन्दुस्फुरितान्याणैकबीज-मजितादौ । कुहचित् कोपमयं च स्यादन्ते नारसिंहमपि तत्त्वम् TantrSa. 5.55; अग्निः-रेफः TantrSā.(K.) 84.9; VariVaRaha. 12; SetuBa. 82.12; **27 v** of 'ram' अग्नी रेफश्च वह्निश्च द्रुतमुष् हव्यवाहनः । रंवीजोद्धारमेतद्धि कृत्रिममपरं स्मृतम् UddhāK. 1.59; अग्निबीजं रम् UddhāK. 3.69; **27 vi** of 'ram' तारं लज्जा श्रियम् अग्निः UddhāK. 1.57; **27 vii** of 'sa' नृसिंह- (? सिंह)श्चाग्निरूपश्च षकारो भास्करस्तथा JayāS. 6.55; = LakṣmīT. 25.26; षः श्वेत उष्मा सूर्याग्निरेजः कालधूमकः Tantrābhi. vii. 51.16; **27 viii** of 'ham' तारशुक्लाग्निपुंगवो वृश्चिकश्चैलनाशनः ĪsānSīPa. i. 40.67; **27 ix** of the group of ten 'vyāpaka' syllables य र ल व श ष स ह क्ष ङ्ग, अकलङ्केन्दु-सूर्याग्निं लक्ष्मीरूपमुपास्महे LakṣmīT. 1.2; **27 x** of the group of ten syllables formed by choosing the second syllable from the ten groups हस्व, दीर्घ, संधिसंभव, and seven groups of the consonants i. e. इ, ई, ए, ख, छ, ठ, थ, फ, र, and क्ष, वाय्वग्निभूजलाकाशाः पञ्चाशद्विधयः क्रमात् SāraTi. 2.10; **28 i** fiery, vehement (in the metaphorical sense of resembling the fire in regard to its qualities) मुख्यपूर्वश्च गौणो भवति यथाग्निमाणवक इति BrahmSūBh.(Bhā.) 7.28 (on i. 1.1); "अग्निर्वै ब्राह्मण" इति अग्निसदृश इत्यर्थः Kāsi. iii. 146.21 (on 5(6).20); अग्निर्वदुर्दित्यादौ Loc. 197.16 (on 3.33); VyaktiVi. 36.4; SātDū. 130.23; NyāyPari. 218.11; NyāySu.(Ja.) 75B.4 (on i. 1.1); PratāYaBhū. 45.1; Tarkāmr. 21.4; Prasā. i. 961.16; Bhāsk. ii. 190.24; (on ii. 4.15); **28 ii** a fiery person, a fire-brand अग्निस्सम्यग्धीतेऽसौ जहासोच्चैश्च मन्त्रकः NaiskaSi. 164.1; **29** gold रुक्माग्निहेमतपनीयकभास्कराणि RājNi. 206.6; cf. अग्निदान [the Kośas give agni as one of the meanings of the following words अग्निहोत्र Viśva- Pra. 147.273; SābdaRaSaK. 284.14; अङ्कति ViśvaLoK. 132.76; अजिष्णु NānārthāSam. ii. 60.156; अञ्जति NānārthāSam. ii. 59.142; Prasā. ii. 605.20; अञ्जनि NānārthāSam. ii. 60.154; Prasā. ii. 604.7; अनल Nānārth- Sam. 7.62; MediK. 161.57; NānārthāMañ. 1691 etc.; अनेधस् NānārthāSam. ii. 11.11; अपुष NānārthāSam. ii. 55.102; अमनि NānārthāSam. ii. 60.152; अरर NānārthāSam. ii. 49.34; अर्दति NānārthāSam. ii. 11.8; अलुम Nānārth- thāSam. ii. 11.7; अशित्र NānārthāSam. ii. 58.132; आत्मन् Vaija. 214.7; SābdaRa.(Vā.) 3746 etc.; आशुशुक्षणि Vaija. 269.50; Prasā. ii. 604.5; आशौचनि NānārthāSam. iii. 9.35; इषिर KośaKaTa. 2.8000; उदचिस AnekāSam. 3.742; उदचित्(? स) NānārthāSam. ii. 70.278; उद्ध MediK. 27.2; SābdaRaSaK. 69.4; उशि Vaija. 230.8; उष्ण Vaija. 230.8; एकश NānārthāSam. ii. 72.295 (v. 1. एतश); एषु MediK. 64.102; एनश NānārthāSam. ii. 72.295; क MediK. 2.15; कषिल TrikaS'e. iii. 3.386; ViśvaLoK. 341.69; SābdaRaSaK. 302.12; कर्क AnekāSam. 2.4; NānārthāSam. i. 56.160; कर्पर Vaija. 240.19; कि Dvyakṣa.Nā. 1.17; कीनाश NānārthāSam. ii. 89.486; AnekāNi. 54; कुतप Vaija. 259.29; कुफाकु (v. 1. कुषाकु) NānārthāSam. ii. 95.555; कृष्ण NānārthāMa. 569; कृष्णवर्त्मन् MediK. 106.235; केतु NānārthāMa. 667; कोण KośaKaTa. 2.4834; क्य Dvyakṣa.Nā. 2.9; खौ Dvyakṣa.Nā. 1.22; ख्य Dvyakṣa.Nā. 2.9; गर्भ Vaija. 215.21; AnekāSam. 2.303; गै Ekārthā.Nā. 1.25; घासि Prasā. ii. 607.14; दृष्वि Prasā. ii. 605.13; चर्षणि NānārthāSam. ii. 111.734; चित्रक NānārthāSam. i. 21.2; KośaKaTa. 1.3804; चित्रमानु NānārthSam. 37.13; चौ Ekārthā.Nā. 1.35; छिदिर AnekāSam. 3.548;